



EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 12.10.2004
KOM(2004) 676 lõplik

2003/0037 (COD)

EÜ asutamislepingu 251 artikli 2 lõike teise lõigu kohane

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE

milles käsitletakse nõukogu ühiseisukohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi vastuvõtmiseks laevade põhjustatava reostuse ja eelkõige kriminaalsanktsioonide kehtestamise kohta reostusega seotud õigusrikkumiste eest

EÜ asutamislepingu 251 artikli 2 lõike teise lõigu kohane

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE

milles käsitletakse nõukogu ühisseisukohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi vastuvõtmiseks laevade põhjustatava reostuse ja eelkõige kriminaalsanktsioonide kehtestamise kohta reostusega seotud õigusrikkumiste eest

1. TAUSTTEAVE

| | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Ettepaneku edastamine Euroopa Parlamendile ja nõukogule: (dokument KOM(2003)92 lõplik – 2003/0037 (COD)) | 6. märts 2003 |
| Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamused: | 19. juuni 2003 |
| Euroopa Parlamendi arvamused esimesel lugemisel: | 13. jaanuar 2004 |
| Ühisseisukoha vastuvõtmine: | 7. oktoober 2004 |

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Ettepanekul on kaks eesmärki:

- inkorporeerida ühenduse õigusesse asjakohased reostuse vältimiseks ja selle vastu võitlemiseks kohaldatavad rahvusvahelise õiguse sätted. Seetõttu sisaldab ettepanek esiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni sätteid ja teiseks MARPOLi (rahvusvaheline konventsioon merereostuse vältimise kohta) sätteid, eriti neid sätteid, mis määratlevad saasteainete ebaseaduslikku juhtimist merre.
- tagada, et nende ebaseaduslike heidete eest vastutajad, s.o mitte ainult kaptenid ja laevaomanikud, vaid ka prahtijad ja klassifikatsiooniühingud, võetakse tegelikult vastutusele ja teatud tingimustel kohaldatakse nende suhtes kriminaalsanktsioone. Kui heide oli tahtlik või kui tegemist on juhusliku heitega, mille on põhjustanud tõsine hooletus, peab olema võimalik võtta neid kriminaalvastutusele.

3. MÄRKUSED ÜHISSEISUKOHA KOHTA

Ühisseisukoht toob esialgsesse ettepanekusse kaks peamist muudatust.

- **Reguleerimisala**

Ettepaneku eesmärk oli määratleda reostusalased õigusrikkumised sel moel, et üldjuhtudel kuuluks rikkumise alla ka tõsine hooletus. Siiski ei täpsustanud ettepanek üksikasju selle reegli erandite kohta, vaid viitas ainult vastavalt kaitseklauslile (artikkel 7) kohaldatavale rahvusvahelisele õigusele.

Ühisseisukoht toob selles osas selguse, kuna sätestab need erandid. Muudatused on ainult vormilised, mitte sisulised.

- **Kriminaalsanktsioonid**

Komisjon nõustub ühisseisukoha tekstiga. Siiski tegi komisjon poliitilise kokkuleppe sõlmimise ajal transpordinõukogu 11. juunil 2004. aasta koosolekul järgmise avalduse:

„Komisjon täheldab, et nõukogu ei ole soovinud kriminaalsanktsioonide süsteemi sisseadmist saasteainete ebaseadusliku merrejuhtimise eest kohustuslikuks muuta.

Komisjon on seisukohal, et sel viisil ei saavuta nõukogu kompromisstekst ettepaneku eesmärke soovitud hoiatava mõju osas merereostuse ennetamisel ja selle vastu võitlemisel.

Komisjon juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Ülemkogu nõudis 2003. aasta märtsis Brüsselis toimunud kohtumisel „komisjoni hiljutisele ettepanekule tuginedes sanktsioonide, sealhulgas kriminaalsanktsioonide süsteemi loomist reostusega seotud õigusrikkumiste eest enne 2003. aasta lõppu vastavalt asjakohastele õiguslikele alustele.“ Komisjon on seisukohal, et EÜ asutamislepingu artikli 80 lõige 2 moodustab sellise õigusliku aluse.

Komisjon tahaks meelde tuletada oma püsiva seisukoha, mida toetab ka Euroopa Parlament, et seaduseandjal on täiesti võimalik luua kriminaalsanktsioonide süsteem, kui ta seda ühenduse eesmärgi saavutamiseks vajalikuks peab. Komisjon on taolise süsteemi vajalikkuses veendunud. Kuna komisjon ei soovi õiguslikku protsessi takistada, siis nõustub ta käesoleva lahendusega, mis taganeb esialgsest ettepanekust, aga rõhutab, et see ei mõjuta seisukohta, mida komisjon kaitseb kohtus seoses kohtuasjaga C-176/03.“

4. KOMISJONI TALITUSTE MÄRKUSED

4.1. Muudatused, mille komisjon on heaks kiitnud ja mis on täielikult või osaliselt lisatud ühisseisukohta

Muudatused 1, 4, 6 (osaliselt) ja 8 (osaliselt) on vajalikud ettepaneku teksti selgitamiseks.

4.2. Muudatused, mille komisjon on heaks kiitnud, aga mis ei ole lisatud ühisseisukohta

Muudatused 2, 5, 9, 12, 18, 20 ja 23 olid komisjoni arvates vajalikud ettepaneku teksti selgitamiseks.

Komisjon on põhimõtteliselt nõus muudatustega 6 ja 22, millega käsitletakse Euroopa rannavalve loomist.

4.3. Muudatused, mille komisjon tagasi lükkas ja mis ei ole lisatud ühisseisukohta

Muudatused 16, 17, 19, 21 ja 29 on üleliigsed.

Muudatused 3, 11, 13, 30, 31 ja 32 väljuvad asjaomase direktiivi reguleerimisalast.

Muudatused 10, 14, 24 ja 27 ei ole kooskõlas ettepaneku eesmärkidega.

5. KOKKUVÕTE

Komisjon täheldab, et nõukogu ei ole soovinud kriminaalsanktsioonide süsteemi sisseadmist saasteainete ebaseadusliku merrejuhtimise eest kohustuslikuks muuta. Seetõttu väljendas komisjon oma avalduses transpordinõukogule kahetsust seoses ühisseisukoha saavutatud eesmärkide ebapiisavusega. Seda arvestamata, tunnistab komisjon, et ühisseisukoht ei muuda ettepaneku eesmärke ega vaimu, ning seetõttu võib seda toetada. Iseäranis on käesolev toetus põhjendatud soovist näha kaasotsustamismenetluse jätkumist ning direktiivi võimalikult kiiret vastu võtmist.